

України та Республіки Польща про міжрегіональне співробітництво, підписана 24 травня 1993 року. Даний договір закріплює правові засади співпраці органів місцевої влади та органів місцевого самоврядування України та Республіки Польща, зокрема в економічній, культурно-гуманітарній, освітній та туристичній сферах.

Література:

1. Відносини України з Республікою Польща [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1625070755640/politologiya/vidnosini_ukrayini_respublikoju_polscha.

2. Політичні відносини між Україною та Республікою Польща [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poland.mfa.gov.ua/ua/ukraine-pl/diplomacy>

3. Угода між Урядом України і Урядом Республіки Польща про співробітництво і взаємодопомогу у митних справах від 18.12.1995 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616_017

Мар'яна Поглод

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Валігура В.А.

ВПЛИВ ПІДНЯТТЯ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Податки є складною й надзвичайно впливовою на всі економічні явища та процеси фінансовою категорією. З одного боку, податки – фінансове підґрунтя існування держави, мірило її можливостей у світовому економічному просторі щодо розвитку науки, освіти, культури, гарантування економічної безпеки, зростання суспільного добробуту громадян. З іншого боку, податки – знаряддя перерозподілу доходів юридичних і фізичних осіб у державі, їх мобілізація й використання зачіпає інтереси не тільки кожного підприємця чи громадянина, а й цілих верств населення і соціальних груп [1].

Українці очікують від уряду реформ, які дозволять країні розвиватися і забезпечать людям гідний рівень життя – з цим пов'язані європейські прагнення та очікування нашого народу. Без створення сприятливих умов для бізнесу і для виведення зарплат із тіні не варто й близько очікувати змін у цьому напрямі. Тому уряд зафіксував у проекті бюджету на 2017 рік початок масштабної реформи оплати праці. Уряд ініціював підвищення з 1 січня 2017 року мінімальної заробітної плати з 1600 (станом на грудень 2016 р) до 3200 грн.

Повільне зростання соціальних стандартів виштовхувало все більше працюючих українців за межу бідності, звужувало споживчі можливості населення. Тому Уряд запропонував Верховній Раді розглянути три новації. По-перше, одразу вдвічі підвищити мінімальну зарплату. По-друге, встановити тарифний розряд єдиної тарифної сітки у розмірі 1600 грн. По-третє, скасувати прив'язку розрахунку посадових окладів до мінімальної зарплати. Таким

чином, прибирається ситуація встановлення невиправдано високих зарплат для деяких груп державних службовців, відновлюється соціальна справедливість [2].

За розрахунками економістів, збільшаться надходження ПДФО на суму до 5,04 млрд. грн. Сплата ЄСВ збільшиться в результаті такого підвищення на 63,1 млрд. грн., а сплата єдиного податку, що надходить до місцевих бюджетів – на 10,3 млрд. грн. Витрати консолідованого бюджету збільшаться на 12,8 млрд. грн., а податкові надходження зростуть на 73,8 млрд. грн. Таким чином чисті додаткові надходження складуть 60,1 млрд. грн. [3].

У січні-лютому 2017 року Україна вже зафіксувала рекордні темпи зростання надходжень коштів до державного бюджету за рахунок часткового виходу економіки з тіні та збільшення мінімальної зарплати. Так, в січні-лютому 2017 року надходження в різні бюджети показали рекордні показники зростання в порівнянні з 2016 роком, а саме: надходження до державного бюджету +58,73%; надходження до місцевих бюджетів +48,40%; ЄСВ +24,20%; надходження у пенсійний фонд +44,20%. Згідно з даними Держстату та Держказначейства, доходи місцевих бюджетів від сплати податків та зборів зросли на 52,38% за 23 дні лютого 2017 року порівняно з відповідним періодом 2016 року. За січень-лютий 2017 року надходження, що контролюються митними органами збільшилися на 34,44%, а податковими – на рекордні 80,82% (при цьому відшкодовано ПДВ на 1 млрд. 54 млн. грн. більше, ніж у січні-лютому 2016 року). Це відбулося при річній інфляції в лютому 2017 у розмірі 14,20%, а девальвація гривні за період з 01.01.2016 по 01.03.2017 склала 11,64% [4].

З 1 грудня мінімальні пенсії підвищилися на 10%. Наступним кроком після підвищення мінімальної зарплати стало осучаснення пенсій. При прогнозованій інфляції 8,1% на 10% протягом поточного року зросте прожитковий мінімум – базовий стандарт, на основі якого визначаються розміри пенсій і соціальних допомог. Це означає, що розміри зарплат, пенсій і соціальної допомоги зростатимуть швидше, ніж ціни. Загалом видатки на бюджетну сферу (без грошового забезпечення) у 2017 році збільшаться на 51,8 млрд. грн.

Разом із тим, за оцінкою Мінекономрозвитку підвищення з 1 січня 2017 року мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму не відіб'ється на макростабільності. Мінекономрозвитку і Мінфін дали прогноз зростання економіки на наступний рік – 3%, і чітко зафіксували середній курс – 27,2 грн. за один долар США.

Отож, можна зробити висновки, що багато років соціальні стандарти в Україні піднімалися дуже повільно і відставали від реальних темпів інфляції, що провокувало зубожіння населення. Це, у свою чергу, негативно впливало і на економіку через скорочення споживчого попиту. Аби подолати кризові явища в економіці, уряди провідних країн не скорочували, а навпаки, збільшували соціальні видатки, аби відновити внутрішній попит. В українських реаліях підвищення мінімальної зарплати матиме ще один позитивний ефект –

виведення зарплат із тіні і як результат – скорочення дефіциту Пенсійного фонду і обсягів його державної підтримки. Вплив на бюджет, ймовірно, буде нейтральним, оскільки більші видатки на сплату заробітних плат бюджетним працівникам, за оцінкою, буде реалістично профінансувати за рахунок вищих надходжень від ПДФО та ПДВ та певного скорочення видатків на надання субсидій (на опалювальний сезон 2017-2018 років) [5].

Таким чином, можемо спостерігати, що у січні-лютому поточного року зафіксовано зростання економіки, тому ми доходимо до висновків, що підвищення мінімальної заробітної плати стало поштовхом для зростання економіки. Зниження єдиного соціального внеску, також має сприяти виходу заробітних плат з тіні, адже чим більше тінювих коштів буде офіційно задекларовано, тим здоровішою стане економіка.

Література:

1. Реформування податкової системи України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/11350>.

2. З 1 січня жоден громадянин України не буде отримувати менше ніж 3200 грн. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249433237&cat_id=244276429.

3. Підвищення зарплати до 3200 грн.: прогноз інфляції, податків і витрат [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://fakty.ictv.ua/ua/ukraine/ekonomika/20161101-pidvyshhennya-zarplaty-do-3-200-prognoz-inflyatsiyi-podatkov-i-vytrat>.

4. З початку року економіка України показала рекордне зростання: інфографіка [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.obozrevatel.com/ukr/finance/business-and-finance/35124-z-pochatku-roku-ekonomika-ukraini-pokazala-rekordne-zrostannya-opublikovana-infografika.htm>.

5. Підвищення мінімальної зарплати: чому так раптово та яка ціна для економіки [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://voxukraine.org/2016/11/03/minimal-wage-ua/#_ftnref4.

Юлія Похожай

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Заклекта-Берестовенко О.С.

ФІСКАЛЬНА ТА РЕГУЛЮЮЧА РОЛЬ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

В сучасних умовах динамічних змін, нестабільності економічної ситуації та низького рівня податкової дисципліни в Україні податок на доходи фізичних осіб є одним із основних соціально-економічних важелів регулювання добробуту громадян та водночас одним із вагомих джерел наповнення доходної частини Державного бюджету України. У результаті перерозподілу доходів